

Prezydent Miasta Lublin

Załącznik do zarządzenia nr 40/11/2023 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 17 listopada 2023 r.
w sprawie „Lubelskich standardów dostępności kultury”

Lubelskie standardy dostępności kultury

CEL

Celem tego dokumentu jest wyznaczenie standardów dostępności szeroko rozumianej kultury w Lublinie w taki sposób, aby uwzględniała różnorodne potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Wierzymy, że te działania pozwolą na równy dostęp do kultury dla wszystkich uczestników i uczestniczek życia społecznego.

Lubelskie standardy dostępności kultury, zwane dalej Standardami, to zbiór zasad i wskazówek. Dokument jest etapem w procesie doskonalenia się oraz sposobem zakomunikowania otwartości na różne potrzeby.

Jesteśmy w trakcie zmian. Chcemy wspierać się nawzajem w byciu coraz lepszymi na drodze do pełnej otwartości i równości oraz pomagać wszystkim, którzy dzielą z nami te wartości.

DLA KOGO

kultura będzie bardziej dostępna

Standardy mają za zadanie zwiększenie uczestnictwa w kulturze osób z niepełnosprawnościami.

Grupę docelową pozostawiamy otwartą, nie wykluczamy osób, które nie posiadają orzeczenia o niepełnosprawności lub mają inne specjalne potrzeby. Zakładamy, że realizując Standardy otwieramy się na szeroką różnorodność potrzeb osób, dla których i z którymi tworzymy lubelską kulturę.

KOGO DOTYCZĄ STANDARDY

1. Instytucji kultury, których organizatorem jest Gmina Lublin:

- Centrum Kultury w Lublinie;
- Dzielnicowy Dom Kultury „Bronowice”;
- Dzielnicowy Dom Kultury „Węglin”;
- Galeria Labirynt;
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie;
- Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN” w Lublinie;
- Ośrodek Międzykulturowych Inicjatyw Twórczych „Rozdroża”;
- Teatr im. H. Ch. Andersena w Lublinie;
- Teatr Stary w Lublinie;
- Warsztaty Kultury w Lublinie;
- Zespół Pieśni i Tańca „Lublin” im. Wandy Kaniorowej.

2. Organizacji pozarządowych działających w obszarze kultury i szeroko rozumianej partycypacji, finansowanych ze środków publicznych, w szczególności z budżetu Gminy Lublin.

3. Komórek organizacyjnych Gminy Lublin prowadzących działania kulturalne.

4. Grup nieformalnych i sektora prywatnego, jeśli przygotowywane działania są finansowane lub współfinansowane ze środków publicznych, w szczególności ze środków Gminy Lublin.

5. Każdej instytucji i firmy, która przyjmie dokument na zasadzie dobrowolnej deklaracji.

DOSTĘPNOŚĆ

Podstawą działań związanych z zapewnieniem dostępności kultury dla osób z niepełnosprawnościami jest projektowanie uniwersalne (projektowanie dla wszystkich), o którym mówi Konwencja ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami. Zgodnie z nią jest to projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu.

Dostępność, realizowana między innymi przez projektowanie uniwersalne, jest cechą produktów i usług, umożliwiającą pełne i równe korzystanie z nich. Jest więc gwarancją godnego uczestnictwa w życiu społecznym, w tym w kulturze, dla wszystkich użytkowników i użytkowniczek.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, których wykaz znajduje się na końcu dokumentu, dostępność obejmuje:

1. Dostępność architektoniczną – to przestrzeń komunikacyjna i manewrowa pozbawiona barier, dostosowana toaleta, równorzędne miejsce na wydarzeniu, informacja na temat rozkładu pomieszczeń, zapewnienie wstępu osobie z psem asystującym, zapewnienie ewakuacji wszystkim osobom i inne.
2. Dostępność informacyjno-komunikacyjną – to opis dostępności obiektu, przedprzewodnik, informacja w postaci tekstu odczytywalnego maszynowo (przez czytniki), w polskim języku migowym, w tekście łatwym do czytania, stosowanie pętli indukcyjnej, systemu FM lub innych urządzeń wspomagających słyszenie, umożliwienie kontaktu różnymi kanałami i w różnej formie, na przykład w polskim języku migowym, za pomocą komunikacji alternatywnej.
3. Dostępność cyfrową – to strona internetowa i aplikacja mobilna, które są czytelne, funkcjonalne i łatwe w obsłudze dla każdej osoby, bez względu na rodzaj niepełnosprawności.

Przepisy zobowiązują zarówno instytucje publiczne, jak również organizacje pozarządowe, korzystające ze środków publicznych, do podjęcia szeregu działań, mających na celu dostosowanie przestrzeni, programu, obsługi i promocji do wyżej wymienionych wymagań. Szczegółowe wytyczne, dotyczące zapewnienia dostępności, znajdują się w Podręczniku, który jest załącznikiem do Standardów.

PODSTAWY OTWARTOŚCI KULTURY

1. Język komunikacji – język możliwie prosty, który nie podkreśla barier i nie wzmacnia stereotypów, dlatego zawsze skupiamy się na osobie, a nie na jej niepełnosprawności.

2. Zespół – świadomy, wrażliwy, współpracujący i pomocny, zdobywający wiedzę na szkoleniach, w tym dyrekcja, pracownicy/pracowniczki oraz koordynator/koordynatorka dostępności.

3. Proces – wdrażanie dostępności poprzez stałe monitorowanie działalności podmiotów, współpracę ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami, ewaluację i uczenie się od siebie nawzajem.

STANDARDY DOSTĘPNOŚCI KULTURY

I. Zarządzanie

Dostępność jest procesem zarządczym i obejmuje:

- zespół, szczególnie dyrekcję, zarząd, koordynatora/koordynatorkę dostępności, osoby zaangażowane w wydarzenie/działanie kulturalne na każdym jego etapie;
- promocję;
- budowanie programu (planowanie);
- produkcję wydarzeń;
- budżet;
- zamówienia publiczne;
- obsługę techniczną wydarzeń;
- bezpieczeństwo w zakresie ewakuacji;
- działalność edukacyjną.

II. Współpraca

1. Tworzymy dwie sieci wsparcia: dla koordynatorów/koordynatorek dostępności w instytucjach, których organizatorem jest Gmina Lublin; oraz osób zajmujących się dostępnością w organizacjach pozarządowych.

2. Tworzymy sieć współpracy dyrektorów/dyrektorek instytucji, których organizatorem jest Gmina Lublin.

3. Spotkania Komisji Dialogu Obywatelskiego do spraw dostępności do kultury dla osób z niepełnosprawnościami są forum wymiany doświadczeń.

4. Spotykamy się regularnie.

5. Tworzymy i realizujemy wspólne projekty.

6. Monitorujemy wdrażanie Standardów.

III. Współdzielenie

1. Dzielimy się zasobami.

2. Organizujemy i odbywamy wspólne szkolenia.

3. Dzielimy się wynikami ewaluacji.

4. Uczymy się od siebie nawzajem.

5. Tworzymy jednolity model opisu dostępności i wspólną politykę cenową.

IV. Komunikacja

1. Zapraszamy i informujemy w formach dostępnych.

2. Używamy ujednoliconych piktogramów przy opisie wydarzeń.
3. Tworzymy bazę informacji o wydarzeniach w jednym miejscu.
4. Współpracujemy z liderami/liderkami środowiska osób z niepełnosprawnościami.
5. Pozostajemy w kontakcie z odbiorcami/odbiorczyniami naszych wydarzeń.
6. Prowadzimy ewaluację.

V. Włączanie do odbioru i tworzenia kultury

1. Promujemy różnorodność poprzez uczestnictwo artystek/artystów, twórców/twórczyń, producentów/producentek z niepełnosprawnościami w tworzeniu kultury.
2. Tworzymy wolontariat dla osób z niepełnosprawnościami.
3. Tworzymy warunki do zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami.
4. Rozszerzamy ideę dostępności o różne grupy.

ZARZĄDZANIE

1. Za dostępność w instytucji kultury odpowiedzialny jest dyrektor/dyrektorka, natomiast w organizacji pozarządowej władze organizacji (zarząd, rada).
2. Zadaniem z zakresu dostępności zajmuje się koordynator/koordynatorka dostępności powołany/powołana przez dyrekcję instytucji kultury lub władze organizacji. Jednak w przypadku organizacji pozarządowych powołanie koordynatora/koordynatorki nie jest obligatoryjne. Jest przykładem dobrej praktyki, podobnie jak wyznaczenie osoby zajmującej się dostępnością danego projektu lub wydarzenia.
3. Koordynator/koordynatorka dostępności w instytucji kultury, organizacji pozarządowej nie jest osobą anonimową, jej dane kontaktowe są upublicznione. Umożliwiamy minimum dwa kanały kontaktu, z czego jeden to telefon komórkowy z możliwością kontaktu przez SMS.
4. Koordynator/koordynatorka dostępności ma odpowiednie przygotowanie merytoryczne, które wynika ze szkoleń, doświadczenia współpracy z osobami z niepełnosprawnościami i/lub doświadczenia bycia osobą z niepełnosprawnościami. Koordynator/koordynatorka dostępności za swoją pracę otrzymuje adekwatne wynagrodzenie. Działania związane z koordynacją dostępności w organizacji pozarządowej mogą stanowić jeden z kosztów realizowanych projektów lub wkład osobowy (wolontariat, praca społeczna).
5. Dyrektor/dyrektorka realizuje plan rozwoju dostępności we współpracy z koordynatorem/koordynatorką, dba o warunki organizacyjne, zapewnia lub pozyskuje środki finansowe niezbędne do wykonania zadań, przygotowuje plan rozwoju dostępności dla instytucji kultury. W organizacji pozarządowej władze organizacji są zobowiązane wspierać koordynatora/koordynatorkę dostępności i zapewniać warunki organizacyjne, a w miarę możliwości warunki finansowe niezbędne do wykonywania zadań.
6. Koordynator/koordynatorka opiniuje wydarzenia na etapie przygotowania, wydaje zalecenia oraz konsultuje dostępność na etapie budżetowania, produkcji i organizacji danego wydarzenia. Brak takiej konsultacji w przypadku instytucji kultury przenosi odpowiedzialność na producenta/organizatora i dyrektora/dyrektorkę instytucji kultury, a w przypadku organizacji pozarządowej na władze organizacji oraz osobę

odpowiedzialną za organizację danego wydarzenia, na przykład koordynatora/koordynatorkę projektu.

W miarę możliwości instytucje kultury i organizacje pozarządowe dążą do stworzenia zespołów do spraw dostępności, które będą wspierać koordynatora/koordynatorkę dostępności. W skład takich zespołów mogą wchodzić osoby z niepełnosprawnościami, mające odpowiednie przygotowanie i/lub osoby eksperckie.

7. Koordynator/koordynatorka dostępności wspiera swoją wiedzą, doświadczeniem, siecią kontaktów i umiejętnościami producenta/producentkę, organizatora/organizatorkę i dyrekcję podczas produkcji i organizacji wydarzenia. W przypadku dużych wydarzeń i/lub dużej liczby wydarzeń w krótkim czasie, koordynator/koordynatorka dostępności otrzymuje wsparcie i pomoc przeszkolonych w obszarze dostępności pracowników/członków organizacji pozarządowej.

8. Koordynator/koordynatorka wraz z dyрекcją są odpowiedzialni za właściwą reakcję na skargi i wnioski oraz za ewaluację procesu dostępnościowego.

9. Realizację zadań z zakresu dostępności dyrektor/dyrektorka instytucji kultury uwzględnia w sprawozdaniach składanych do Wydziału Kultury, zaś organizacje pozarządowe w sprawozdaniach z realizacji projektów finansowanych lub współfinansowanych z budżetu Gminy Lublin.

10. Dyrektorzy/dyrektorki instytucji, zarząd organizacji pozarządowych oraz osoby na stanowiskach kierowniczych uczestniczą w szkoleniach z obszaru dostępności, tak by posiadać niezbędną wiedzę merytoryczną w tym obszarze. Warto zwrócić uwagę na szkolenia z zakresu zagrożenia bezpieczeństwa i udzielania pierwszej pomocy osobom z niepełnosprawnościami oraz z zakresu sposobów komunikacji w sytuacji zagrożenia życia.

11. Planowanie, przygotowanie, produkcja i organizacja wydarzenia uwzględniają dostępność dla odbiorców/odbiorczyń z różnymi niepełnosprawnościami. Zalecane są różnorodne kanały promocji, pozwalające na dotarcie do jak największej liczby osób z niepełnosprawnościami. Realizacja różnorodnych wydarzeń jak seans filmowy, spektakl teatralny, wydarzenia plenerowe, wystawa, oprowadzanie, spacer czy warsztaty wymagają zastosowania sposobów zapewnienia dostępności, uwzględniających osoby z różnymi niepełnosprawnościami i odpowiedniego użycia

narzędzi. Jest istotne, aby przy różnorodności wydarzeń i działań kulturalnych instytucji/organizacji zadbać o dostępność każdego rodzaju wydarzenia/działania.

12. Instytucje kultury i organizacje pozarządowe oferują osobom z niepełnosprawnościami możliwość skorzystania ze wsparcia wolontariusza – asystenta – osoby przeszkolonej, która ułatwi dotarcie na wydarzenie, uczestnictwo w wydarzeniu i powrót do miejsca zamieszkania. Osoby z niepełnosprawnościami z odpowiednim wyprzedzeniem mają możliwość rezerwacji asystenta/asystentki na wydarzenie.

13. Osoby tworzące i obsługujące wydarzenia kulturalne w zakresie technicznym posiadają niezbędną wiedzę dotyczącą funkcjonowania sprzętu technicznego wspierającego dostępność (sprzęt do audiodeskrypcji, pętla indukcyjna). Potrzeby dotyczące szkolenia w tym zakresie zgłaszają koordynatorce/koordynatorowi dostępności i dyrekcji/zarządowi.

14. Koordynator/koordynatorka dostępności współuczestniczy w przygotowaniu zamówienia publicznego i akceptuje je; jest zaangażowany/zaangażowana na etapie koncepcyjnym i przygotowawczym opisu przedmiotu zamówienia. Dotyczy to każdego zamówienia finansowanego ze środków publicznych, chyba że dyrektor/dyrektorka danej instytucji zadecyduje inaczej.

15. Instytucja kultury i organizacja pozarządowa (jeśli posiada swoją przestrzeń, w której prowadzi działalność kulturalną) w planie ewakuacji, uwzględnia ewakuację osób z niepełnosprawnościami.

16. Instytucje kultury i organizacje pozarządowe w swojej działalności edukacyjnej uwzględniają potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Edukator/edukatorzy mają odpowiednią wiedzę, dotyczącą prowadzenia zajęć o charakterze włączającym, czyli takich, w których mogą wziąć udział zarówno osoby sprawne, jak i osoby z niepełnosprawnościami. Potrzeby dotyczące szkoleń w tym zakresie zgłaszają koordynatorce/koordynatorowi dostępności i dyrekcji/zarządowi.

WSPÓŁPRACA

1. Zostają utworzone dwie sieci wsparcia: koordynatorów/koordynatorek dostępności instytucji, których organizatorem jest Gmina Lublin; oraz osób zajmujących się dostępnością w organizacjach pozarządowych. Sieci to fora wymiany doświadczeń i wspólnych działań, które służą wsparciem eksperckim także organizacjom pozarządowym i grupom nieformalnym. W sieciach mogą uczestniczyć zaproszeni goście, jeżeli wymaga tego temat spotkania. Spotkania sieci odbywają się cyklicznie. Podmiotem odpowiedzialnym za utworzenie sieci i realizację spotkań może być wyznaczona komórka organizacyjna Urzędu Miasta Lublin, instytucja kultury, której organizatorem jest Gmina Lublin, lub organizacja pozarządowa.

2. Dyrektorzy/dyrektorki instytucji kultury, których organizatorem jest Gmina Lublin, tworzą sieć wzajemnego wsparcia i wymiany doświadczeń w obszarze dostępności kultury. Podczas spotkań omawiane są planowane w danym okresie wydarzenia i możliwości zapewnienia dostępności w danym obszarze. Planowana jest również współpraca w obszarze pozyskiwania środków zewnętrznych na dostępność. Spotkania sieci organizowane są cyklicznie. Podmiotem odpowiedzialnym za utworzenie sieci i realizację spotkań może być wyznaczona komórka Urzędu Miasta Lublin, instytucja kultury, której organizatorem jest Gmina Lublin, lub organizacja pozarządowa.

3. Komisja Dialogu Obywatelskiego ds. dostępności do kultury dla osób z niepełnosprawnościami, pełniąc rolę doradczą i opiniującą, spotyka się cyklicznie, minimum raz na kwartał. KDO dąży do ścisłej współpracy z Gminą Lublin i instytucjami kultury, których organizatorem jest Gmina Lublin, oraz z organizacjami pozarządowymi, omawia wyzwania i aktualną sytuację w obszarze dostępności kultury, proponuje rozwiązania w tym obszarze i dąży do usieciowienia jak największej grupy podmiotów. Spotkania KDO są otwarte dla wszystkich zainteresowanych.

4. Instytucje kultury i organizacje pozarządowe mogą realizować wspólne projekty z obszaru dostępności kultury na zasadach partnerskich. Stwarza to dodatkowe możliwości w pozyskiwaniu środków. Jednocześnie przyspiesza proces wdrażania dostępności.

5. Realizowanie Standardów będzie monitorować wyznaczona komórka organizacyjna Urzędu Miasta Lublin, instytucja kultury, której organizatorem jest Gmina Lublin, lub

organizacja pozarządowa. Ułatwi to sprawniejsze rekomendowanie rozwiązań w obszarze wdrażania standardów i zapewniania dostępności. Będzie funkcjonował system zbierania informacji na temat dostępności poprzez wskaźniki monitoringu i przygotowywanie raportów rocznych, które będą upubliczniane. W miarę możliwości i adekwatnie do potrzeb i sytuacji będą dopracowywane narzędzia monitoringu. Ważne jest, aby rozmawiać z osobami z niepełnosprawnościami i ekspertami/ekspertkami, prezentować dobre przykłady i wspierać wydarzenia kulturalne, które stawiają na dostępność. Chcemy też prowadzić dialog na temat stosowania Standardów.

WSPÓLDZIELENIE

1. Dzielimy się zasobami materialnymi i narzędziami zapewniającymi dostępność. W tym celu powstaje baza z informacjami o możliwych do wypożyczenia narzędziach i sprzęcie wspierającym dostępność, pozostających w dyspozycji Urzędu Miasta Lublin. Baza może być uzupełniona informacjami o zasobach instytucji kultury i organizacji pozarządowych, które mogą je wypożyczyć na zasadach niekomercyjnych, a także w miarę potrzeb baza informacji o sprzęcie odpłatnym.

2. Podmiotem odpowiedzialnym za zarządzanie bazą z informacjami, w tym za stworzenie regulaminu funkcjonowania wypożyczalni, może być dana komórka organizacyjna Urzędu Miasta Lublin, instytucja kultury, której organizatorem jest Gmina Lublin, lub organizacja pozarządowa w ramach realizacji zadania publicznego.

3. Organizacje i instytucje kultury dzielą się wiedzą ekspercką poprzez organizowanie wspólnych spotkań, szkoleń i warsztatów. Wykorzystują przy tym potencjał specjalistów/specjalistek z lubelskich instytucji kultury i NGO po to, by bazować na własnych zasobach, tworzyć bazę ekspertów/ekspertek i ograniczać koszty.

4. Instytucje kultury i organizacje pozarządowe, jeżeli istnieje taka możliwość, dążą do wspólnego zakupu usług, by zniwelować potencjalne koszty, na przykład tłumacza PJM online, usługi szkoleniowe i warsztaty, przygotowanie audiodeskrypcji czy napisów. Istotne jest wypracowanie wspólnej polityki organizacyjnej i finansowej w tym obszarze.

5. Wspólny model opisu instytucji kultury i organizacji pozarządowych. Instytucje i NGO opisują dostępność przestrzeni, budynków, działań za pomocą tego samego schematu, uwzględniając w opisie zarówno dostępność, jak i jej brak. Model opisu zostanie opracowany w oparciu o dobre praktyki innych instytucji i/lub organizacji.

6. Instytucje kultury i organizacje pozarządowe dążą do wypracowania wspólnej polityki cenowej dla osób z niepełnosprawnościami i ich asystentów/asystentek, opierając się o dotychczasowe rozwiązania. Ujednolicona polityka cenowa odnosi się do wydarzeń kulturalnych, organizowanych przez instytucje kultury, których organizatorem jest Gmina Lublin.

KOMUNIKACJA

1. Ujednolicenie języka w dokumentach. Instytucje i organizacje stosują język włączający w komunikacji zewnętrznej i wewnętrznej oraz w swoich dokumentach, aby informacje były łatwo dostępne, na przykład dla osoby z niepełnosprawnością intelektualną czy w spektrum autyzmu.

2. Informacje o wydarzeniu i zaproszenia na wydarzenia oraz inne informacje, którymi dzielą się instytucje kultury i organizacje pozarządowe, są komunikowane w sposób dostępny, przy użyciu różnych kanałów komunikacji. Przykładowo: film promujący nadchodzące wydarzenie ma wersję z napisami, audiodeskrypcją oraz wersję z nagraniem tłumaczeniem PJM.

3. Instytucja kultury i organizacja pozarządowa szukają aktywnych dróg kontaktu z potencjalnymi zainteresowanymi, na przykład fora internetowe/grupy w mediach społecznościowych, strony/profile społecznościowe organizacji, działających na rzecz osób z różnymi niepełnosprawnościami.

4. W celu ułatwienia komunikacji instytucje kultury i organizacje pozarządowe posługują się tymi samymi piktogramami na oznaczenie dostępności wydarzenia. Są one zamieszczane na materiałach drukowanych oraz publikowanych w Internecie. Piktogramy będą w miarę potrzeb rozszerzone o kolejne elementy, przy czym modyfikacje będą konsultowane z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, w tym z organizacjami zrzeszającymi osoby z niepełnosprawnościami.

5. Informacje o wydarzeniach zawierające opis ich dostępności są zbierane na stronie www.kultura.lublin.eu.

6. Instytucje kultury i organizacje pozarządowe utrzymują kontakt z organizacjami zrzeszającymi osoby z niepełnosprawnościami, przedstawicielami/przedstawicielkami i liderami/liderkami środowisk osób z niepełnosprawnościami. Kontakt może być realizowany poprzez cykliczne spotkania, wydarzenia lub działania edukacyjne.

7. Ewaluacja – instytucje kultury i organizacje pozarządowe umożliwiają odbiorcom/odbiorczyniom z niepełnosprawnościami wypowiedź na temat działania instytucji i organizacji oraz wydarzeń w sposób dostosowany do możliwości odbiorcy. Pożądaną praktyką jest dzielenie się wynikami ewaluacji.

WŁĄCZANIE DO ODBIORU I TWORZENIA KULTURY

1. Instytucje kultury i organizacje pozarządowe uwzględniają wolontariat osób z niepełnosprawnościami. W tym celu kontaktują się z organizacjami zrzeszającymi osoby z niepełnosprawnościami. Informują o poszukiwaniu wolontariuszy/wolontariuszek w sposób dostępny dla osób z różnymi niepełnosprawnościami. Osoby zaangażowane w organizację wolontariatu powinny być przeszkolone w obszarze kontaktu z osobami z niepełnosprawnościami. Szczególny nacisk powinien być położony na organizację wolontariatu dla młodzieży z niepełnosprawnościami.

2. Instytucje kultury i organizacje pozarządowe tworzą warunki umożliwiające zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami w działach administracyjnych, programowych i artystycznych. Dążą więc do różnorodności w zespole wśród swoich animatorów/animatorek, artystów/artystek, jak i zapraszanych twórców/twórczyń, producentów/producentek. Zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami uwrażliwia cały zespół na ich potrzeby.

3. Instytucje kultury i organizacje pozarządowe wchodzą w dialog ze szkołami i ośrodkami, w których uczą się dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami. W swoim programie oferują wydarzenia kulturalne i edukacyjne angażujące twórczo oraz włączające dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami jako odbiorców i odbiorczynie działań kulturalnych. W ten sposób tworzą przestrzeń w obszarze kultury dla wspólnej aktywności rówieśniczej.

POWSTANIE STANDARDÓW

1. Standardy dostępności kultury powstały w ramach projektu „Standardy dostępności kultury – wspólna sprawa”. Projekt został sfinansowany ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWE FIO na lata 2021-2030.

2. Proces tworzenia Standardów składał się z cyklu 10 spotkań tematycznych, które miały charakter otwarty dla wszystkich zainteresowanych. W każdym spotkaniu uczestniczyło średnio około 30 osób, które pracowały społecznie.

W tworzeniu Standardów wzięli udział:

- osoby z różnymi niepełnosprawnościami;
- przedstawicielki i przedstawiciele lubelskich organizacji społecznych działających w obszarze kultury i szeroko rozumianej partycypacji społecznej;
- przedstawicielki instytucji kultury działających w Lublinie;
- przedstawicielki Urzędu Miasta Lublin (w tym w szczególności Wydziału Kultury i Wydziału ds. Osób Niepełnosprawnych);
- osoby zainteresowane tematem dostępności;
- ekspertki i eksperci, którzy zajmują się dostępnością kultury w innych miastach i regionach.

Spotkania tematyczne zostały poprzedzone:

- badaniami, dotyczącymi uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w lubelskiej kulturze;
- szkoleniami dla osób z niepełnosprawnościami oraz dla przedstawicieli i przedstawicielek organizacji pozarządowych i administracji samorządowej.

Inicjatorem, pomysłodawcą i realizatorem projektu było Stowarzyszenie Otwieracz, a partnerem Gmina Lublin.

3. Kolejnym etapem procesu było przekazanie Standardów wraz z prawami autorskimi Gminie Lublin. Następnie były one analizowane i modyfikowane w Wydziale Kultury, a także konsultowane w ramach Urzędu Miasta Lublin, z Radą Działalności Pożytku Publicznego Miasta Lublin i w trakcie spotkań Komisji Dialogu Obywatelskiego do spraw dostępności do kultury dla osób z niepełnosprawnościami. Na ich temat wypowiedzieli się także przedstawiciele i przedstawicielki instytucji kultury. Następnie Standardy zostały poddane procesowi konsultacji społecznych, w trakcie których wypowiedzieli się mieszkańcy i mieszkanki

Lublina. Po analizie zgłoszonych uwag wiele z nich zostało uwzględnionych w tekście głównym Standardów i załączniku. Ostateczna wersja dokumentu została przygotowana w Wydziale Kultury.

Standardy mają charakter rekomendacji. Zakładamy, że będą wdrażane stopniowo, w miarę możliwości poszczególnych podmiotów.

PODSTAWY PRAWNE

Standardy zostały przygotowane w oparciu o:

- Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych;
- Ustawę z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240);
- Ustawę z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1440);
- Ustawę z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2023 r. poz. 20);
- Program działań Miasta Lublin na rzecz mieszkańców z niepełnosprawnościami na lata 2021-2025;
- Strategię Lublin 2030;
- Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2021-2030.